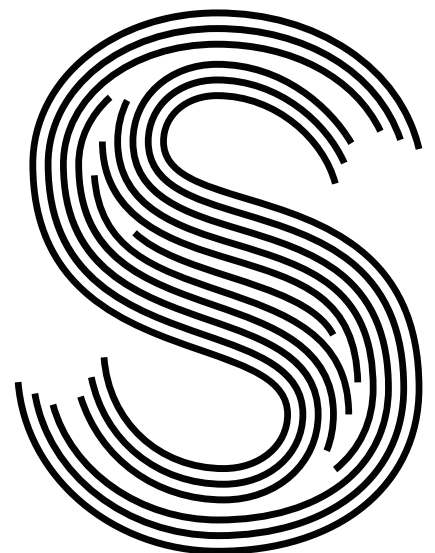

LAMBCHOP

Podcast

Kurt Wagner: První muž

Text Michal Pařízek | Full Moon magazine

„Podívejte se, jak květiny vadnou/ Před vládou, kterou vybudovali/ Jak kladiva kvílí/ Na lodi, která ještě nevyplula,” deklamuje s rozvahou, ale důrazně v písni FLOTUS ze stejnojmenného alba Kurt Wagner, zakladatel a hlavní postava skupiny Lambchop. Ta sídlí přímo v kapličce amerického country v Nashville, od počátku ale stojí na samém okraji tohoto klasického žánru.

Lambchop jsou pulsujícím, neustále se měnícím organismem, na jehož albech málokdy najdeme totožnou sestavu hudebníků a snad žádné z nich nezní stejně jako to předchozí. V nejnovější inkarnaci otesané pouze na dvojici příjíždějí Lambchop ve třicátém devátém roce své existence teprve podruhé do české metropole. A bude to znovu událost.

Příběh Kurta Wagnera představuje portrét prvního muže, který ke své zemi i k americké country chová lásku ovšem i notně ambivalentní postoje. Jinak by těžko mohl výběr toho nejlepšího z tvorby své kapely už v polovině nultých nazvat poněkud věštecky *The Decline of the Country and Western Civilization*.

Snad je to dáno shodou náhod, snad neúprosným tokem dějin. Lambchop v Praze prvně vystoupili před osmi lety, v prvním roce prvního funkčního období amerického prezidenta Donalda Trumpa, nyní se vrací a opět v prvním roce jeho druhé vlády. Co se od té doby stalo s Amerikou, co se od té doby stalo se světem? Krátce po prvním zvolení Donalda Trumpa mi při našem rozhovoru vedeném u příležitosti zmíněného alba FLOTUS zřetelně vykolejený Kurt Wagner řekl: *„Pomalů se snažím přijít na to, co se vlastně stalo, bezpochyby je toho hodně, co je nutno vstřebat a pochopit. Dokud se tak nestane, tak se mohu jen divit, lkát a každý den se budit s tím, že je třeba udělat život pro každého z nás o něco lepším.”* Těžko najdeme vhodnější citaci, jakou je možno uvést při snaze popsat jeho tvorbu, při snaze popsat jeho kapelu. Snaha udělat život pro každého z nás o něco lepší je cítit z každého tónu, z každého slova, které během své bohaté kariéry vypustili.

Historie Lambchop se začala psát v roce 1986, tehdy ještě pod jménem Posterchild. Takto fungovali převážně na lokální úrovni několik let, změna názvu proběhla vynuceně, na základě žaloby jiné skupiny Poster Children, v roce 1993. O rok později vyšlo první album Lambchop pod názvem *I Hope You Sitting Down*. Konzistenci jejich tvorby můžeme zaznamenat od samého začátku, některé skladby z debutu by se mohly směle objevit i na mnohem pozdějších albech – tak soudržné a koherentní je dílo Kurta Wagnera a jeho kapely. V genech country, blues a soul, v hlavě nezávislost a snaha o popsání těch nejvšednějších událostí života, okolo kterých se celé naše dění točí. Snad právě proto je hudba Lambchop tak otevřená, intimní a blízká, čemuž beze sporu napomáhá elegancie a jakýsi zvláštní klid, se kterými své zdánlivě sporé verše Wagner předkládá. Měnit se může nástrojové obsazení, interpretace i kontext, ale základní kameny zůstávají.

Podobně Lambchop zůstali věrni jedné jediné nahrávací značce, což nejen v poněkud promiskuitním a paradoxně výrazně konkurenčním prostředí americké nezávislé scény rozhodně není tak obvyklé, jak by se mohlo zdát. Na značce Merge Records vydali zmíněný debut a poté jedno každé z dalších patnácti studiových alb včetně zatím posledního The Bible z roku 2022.

Vybírat mezi deskami Lambchop je poněkud složité. Někdo nedá dopustit na první syrovější nahrávky, jiní zase vypichují kolekce jako Is A Woman z roku 2002, komorní a vysoce intimní sbírku, snad jedinou, ke které se kdy Lambchop vraceli opakovaně a hráli ji dokonce v kompletní podobě od začátku do konce na koncertech. Za zmínku stojí i výjimečné Mr. M z roku 2012, ovlivněné soulovými velikány jako Isaacem Hayesem nebo Curtisem Mayfieldem a dedikované dalšímu americkému hudebníkovi Vicu Chestnuttovi. Dlouholetý Wagnerův přítel zemřel během vánočních svátků v roce 2009, podle šéfa Lambchop právě on stojí za tím, že ve své hudební tvorbě dokázal vytrvat. Původně se Wagner coby student výtvarné školy toužil věnovat malířství, vášeň pro umění mu ale vydržela a některé jeho obrazy zdobí i obaly alb Lambchop.

Od počátku tvoří těžiště jeho skupiny vysoce propracované a komplexní skladby, které přes jasné zakotvení v klasickém americkém hudebním zpěvníku stojí i na pomezí žánrů jako postrock, soul nebo slowcore. Zároveň ale Wagner nezapírá ovlivnění osmdesátými léty, které se naplno projevilo na pozdních albech Lambchop v podobě elektroničtější produkce, a dokonce minimálně rétorické náklonnosti k hip hopu. K osmdesátkám směřuje i raritní coververze, připojená coby bonus track k limitované edici zmíněného alba Is A Woman. Čekal by snad někdo od seriózního a elegantního vypravěče například předělávku skladby od pionýrů gotického rocku The Sisters of Mercy? V podání Lambchop ovšem zní gotická hymna podobně citlivě a intimně jako jejich vlastní tvorba.

Nedílnou součástí Wagnerových témat je i politika, kterou komentuje nejen ze svého pohledu zdánlivě jasného rednecka vyrůstajícího v zapadákověch v Nashvillu, případně Montaně, kde navštěvoval zmíněnou výtvarnou školu. Ostatně podobná východiska mohou působit skutečně ožehavě, jak se ukazuje na příkladu současného amerického viceprezidenta J. D. Vance, někdejšího autora šíravé publikace Americká elegie. Wagner politiku komentuje i z vysoce soukromého úhlu pohledu, s manželkou Mary Mancini se sice seznámil, když byla majitelkou record shopu v Nashvilleu nazvaného Lucy's Record Shop, ale posléze se stala aktivní političkou a v roce 2015 dokonce předsedkyní Demokratické strany v Tennessee.

Kurt Wagner tedy se statutem prvního muže pracuje ve zcela konkrétní osobní rovině, proto mohl u příležitosti vydání alba pojmenovaného podle známého akronymu v roce 2016 v rozhovoru pro Uncut směle, a pochopitelně s jistou nadsázkou, zvolat: „*Já jsem FLOTUS! (...) Díky její roli v politice je to osobní,*“ řekl tehdy Wagner a pokračoval: „*Politika se vzhledem k její pozici stala naprosto běžnou součástí našich životů. Jde o to vejít se do představy být nápomocný svému partnerovi, FLOTUS je podpůrná úloha a mě zajímalo, zda je nyní moje postavení právě takové.*“ FLOTUS je používaným statutem pro instituci

první dámy Spojených států, v rámci zmíněného alba jde ovšem o zkratku tvrzení For Love Often Turns Us Still, které je pochopitelně mnohem přívětivější. Lambchop ovšem už v minulosti věnovali někdejšímu prezidentovi USA Richardu Nixonovi dokonce celou desku, na albu FLOTUS se objevuje i píseň pro Johna Fitzgeralda Kennedyho. Na moji otázku, zda se někdy tedy chystá také věnovat píseň Donaldu Trumpovi mi už v roce 2016 Wagner stručně odpověděl „Fuck, no“ a můžeme silně pochybovat o tom, že své rozhodnutí změnil.

Na FLOTUS Kurt Wagner začal experimentovat s elektronikou a v rozhovorech hovořil o vlivu hiphopové kultury i jejím způsobem vyprávění. Zmiňoval Kendricka Lamara nebo Shabazz Palaces, zároveň ale sám sebe za exemplárně angažovaného umělce určitě nepovažuje, jak potvrdil i v našem rozhovoru: *„Považuji se za soukromě angažovaného v tom smyslu, že bych neměl svou pozici umělce používat jako základnu pro své osobní politické přesvědčení. Raději jedním na základě vlastních zážitků a zkušeností, podobně jako kdokoli jiný. Moje názory jsou jen moje vlastní, nerad bych očekával od ostatních, že s nimi musí souhlasit jen proto, abychom si mohli společně užít hudbu.“* Od roku 2016 ovšem sousloví užít si hudbu znamená pro posluchače a posluchačky Lambchop nutnost přistoupit na Wagnerovy hrátky s elektronikou, což v podání jeho skupiny ale není v žádném případě něco skličujícího, naopak. Jde o vysoce uvolňující a osvěžující zážitek, pro všechny se svobodnou myslí, nijak nezabarikádanou zdánlivě neměnnými žánrovými pravidly.

Wagner samozřejmě není prvním písničkářem, který začal implementovat tyto prvky do své původně tradičněji pojaté formy, namátkou zmiňme Leonarda Cohena, Marka Lanegana nebo Bon Ivera, přesto se nějaká ta podivení vynořila. Zejména vzhledem k používání autotune, které často zabránilo v tomu rozumět jeho výjimečným textům, na což on sám ale má jasný názor. Opět cituji z našeho rozhovoru: *„Zcela cíleně jsem se zabýval experimentováním s myšlenkou, že není vždy nutné vnímat význam textů jako součást hudby. Například když posloucháte písně v jiných jazycích, tak je jistě možné je přijmout i bez pochopení toho, o čem pojednávají. Není vždy nezbytné porozumět.“* Jak již bylo řečeno – osvěžující, že?

V posledních letech vydali Kurt Wagner s Lambchop dvě alba: Showtunes v roce 2021 a o rok mladší kolekci The Bible. Na obou z nich je jedním z jeho zásadních tvůrčích partnerů pianista Andrew Broder, který prvního muže doprovodí i na nadcházejícím pražském koncertě. Čekajme ale mnohem víc než jen komorní aranže písní známých i neznámých. Kurt Wagner může působit jako poněkud křehký typ podivuhodného solitéra, ale ve skutečnosti je pravý entertainer v tom nejlepším smyslu bytostně americké tradice. Snad na každém koncertě Lambchop, který jsem měl možnost vidět, zazněly kromě spousty nádherných písní také okouzlující proslovy i zabíjačké vtipy.

Kurt Wagner je typ umělce, který od svého publika vyžaduje velkou míru důvěry a porozumění, podobnou měrou je ale schopen je i vracet. Právě důvěra a porozumění jsou pro něj zásadní entity, jak potvrdil i v našem rozhovoru: *„Podpora a důvěra mohou*

mít rozdílné podoby, a právě to je informace, kterou se posluchačům snažím sdělit. Doufejme, že moje tvorba alespoň trochu povzbuzuje jejich názory, představivost nebo sebereflexi.“ Věřím, že tomu tak bude, a že se nakonec dočkáme podobného proslovu jako na závěr výročního koncertu ke dvacátému výročí založení labelu Merge. A nejen to, dočkáme se třeba i akcentu z alba FLOTUS: „I don't want to leave you ever, and it's a long, long time.“

<https://www.youtube.com/watch?v=vXGTmlAfHHE>

<https://www.youtube.com/watch?v=MMFi2OaXil8>

Tracklist:

Lambchop – Grampus (2009, Live at XX Merge, Merge Records)

Lambchop – Whatever, Mortal (2022, The Bible, Merge Records)

Lambchop – Under the Same Moon (1994, I Hope You're Sitting Down)

Lambchop – Gone Tomorrow 2012, Mr. M, Merge Records)

Lambchop – This Corrosion (2002, Is A Woman – limited edition, Merge Records)

Lambchop – JFK (2016, FLOTUS, Merge Records)

Lambchop – Little Black Boxes (2022, The Bible, Merge Records)

Lambchop – Give It (Once in a Lifetime) (2009, Live at XX Merge, Merge Records)